

Kdo získá cenu „Památky děkují“? Můžete hlasovat i pro dva projekty z našeho kraje

15.7.2025 - | Krajský úřad Pardubického kraje

Rozhodněte o vítězi ceny „Památky děkují“ v on-line hlasování. Tato cena veřejnosti je udělována Národním památkovým ústavem v rámci ocenění Patrimonium pro futuro. Vyzdvihuje nejlepší počiny v památkové péči. Z Pardubického kraje jsou ve finále Restaurování a obnova fasád Krajské knihovny v Pardubicích a Záchrana a restaurování hvozdového valachu v zámeckém pivovaru v Semíně.

Použili postupy z pozdní gotiky

„Velmi mě těší, že se do hlasování dostala investice Pardubického kraje, která se myslím velmi vydařila. Do restaurování fasád Krajské knihovny se náš kraj pustil v roce 2023 hlavně z důvodu havarijního stavu fasády v Zelenobranské ulici. Nakonec došlo k velmi citlivému zrestaurování fasád všech tří domů knihovny,“ řekl radní pro kulturu Pardubického kraje Roman Línek.

Malovaná fasáda domu čp. 77 prošla náročnou obnovou, v jejímž rámci proběhl důkladný průzkum původních pigmentů a poživ, při kterém byly využity nejmodernější nedestruktivní metody. Výsledky průzkumu umožnily přesně rekonstruovat původní vzhled historických nástěnných maleb, sahajících až do pozdní gotiky a renesance, a zachovat jejich autenticitu. Použité techniky respektovaly původní technologické postupy. Na domě čp. 78 proběhlo restaurování unikátní barokně-klasicistní štukové výzdoby s motivem pštrosa, při němž restaurátoři úspěšně propojili tradiční štukatérské postupy s moderními technologiemi. Doplněna byla rovněž kulatá kartuše s monogramem MARIA. V případě domu čp. 79 proběhl detailní stratigrafický průzkum barevných vrstev, který odhalil původní barevné řešení fasády. To bylo následně rekonstruováno a původní štuková fasáda se suprafenestrami byla rehabilitována.

Celý projekt probíhal pod odborným dohledem orgánů státní památkové péče a za příkladné spolupráce specialistů z různých oborů – kromě restaurátorů se na obnově podíleli stavební inženýři, chemičtí analytici i historikové umění. Zvolená metodologie práce představuje vzorový přístup k obnově historických fasád a může se stát inspirací pro další obdobné restaurátorské zásahy.

Funkční technická památka

Druhou obnovenou památku najdete v Semíně v bývalém zámeckém pivovaru. Je to technologické zařízení – hvozdový valach z 1. poloviny 19. století, který je jedním z nejstarších známých exemplářů svého druhu na území České republiky. V roce 2024 se dočkal náročné restaurátorské obnovy, díky níž se podařilo zachovat nejen hmotnou podstatu památky, ale i její funkčnost. Důmyslný systém funguje zcela bez elektrické energie a zachoval se včetně kaloriferů a teplovzdušného vedení. Restaurátorské práce proto byly zahájeny detailním stavebně-historickým průzkumem a důkladnou dokumentací výchozího stavu. Obnova probíhala pod odborným dohledem NPÚ, ÚOP v Pardubicích a za účasti širokého týmu odborníků – specialistů na kovové konstrukce, restaurátorů štukových vrstev nebo konzultantů z Národního muzea pivovarnictví. „Za touto rekonstrukcí stojí společnost s ručením omezeným Zámecký pivovar Semín zastoupený jednatelem. Leošem Kvapilem a Pardubický kraj ji podpořil ze svého rozpočtu dotací 400 tisíc korun,“ dodal Línek.

Hlasování je otevřeno až do 30. září na adrese: Památky děkují - Národní památkový ústav

Laureáti ocenění Patrimonium pro futuro, včetně držitele ceny veřejnosti Památky děkují, budou vyhlášeni 19. listopadu 2025 na slavnostním galavečeru v Praze v přímém přenosu České televize.

<https://www.pardubickykraj.cz/aktuality/129378/kdo-ziska-cenu-pamatky-dekuji-muzete-hlasovat-i-pr-o-dva-projekty-z-naseho-kraje>